

OD ČRNE PRSTI ČREZ GREBENE NA RODICO.

KONEC.

LIVŠKI.

Julija meseca preteklega leta, ob veliki vročini in suši, sva se odpravila ob petih zjutraj v tretje proti Rodici. V dolini gosta megla; vse kaže, da bo lep dan. Kmalu sva bila nad meglo. Krasen pogled se nama nudi na Triglav, na nebo, čisto kot ribje oko, v dolini pa v vrveče belo valovje megle. Črez dve uri stopiva v Orožnovo kočo. Kako to dobro de, ako je na poti zavetišče, kjer se dobi vse, po čemer hrepeni hribolazčeva telesna stran! Na misel mi prihaja oni »gospod«, ki se je pozneje enkrat tako malo gentlemanski vedel v tej koči. Mož je bil na Črni prsti, odpočil se v koči, vpisal se v knjigo. Pri odhodu mu je moral oskrbnik opisati še natanko pot do Bohinjskega jezera. Ko je odhajal, ga je oskrbnik opozoril, da mu je plačati 40 h. »Kaj, kako to?« — »Prosim, gospod, ako vi te vsotice ne plačate, jo moram jaz, ker ste se vpisali v knjigo.« A nič ni pomagalo. Imenični turist vstopi zopet, vzame knjigo, prečrta svoje ime in odide ponosno ob ne baš laskavih opombah mojih ogorčenih znancev. V knjigi se njegovo prečrtano ime vendar lahko čita. Res, mož je doma iz kraja, kjer ni gora in koč, a vendar — no, so pač »vse sorte« ljudje na svetu.

Od koč naprej je le kamenita pustinja, samotna in mrtva, in česar ti ni zabiti pri odhodu — povsem brez vode. Napolniva si torej vsak svojo čutaro, držečo po dva litra, naprtiva si še steklenico vina in hajdi naprej. Črez uro, ob devetih, sva stala na Črni prsti. Tam zahodno naju pozdravljajo razorane skale Visokega vrha. Novi vrh in rob, držeč na Rodico, nje vrha pa ni videti. Mahneva brez počitka naprej. Črez kamenato trato po južnem boku okroglastega roba, malo metrov pod vrhom, je hoja kaj prijetna. A rob postaja vedno ožji; slednjič se prikaže greben, kjer se shaja zahodno od Črne prsti proti severu ležeči postranski rob z glavnim in odkoder je že videti planino Osredke. Greben je na obe strani strm, po vrhu pa oster in skrajno raztrgan, dolg kakih 200 m. Oprijemava se skal, le počasi lezeva naprej. Tu morava plezati po vseh štirih, tam se drsati sede, zopet

drugje se spuščati navzdol za kak meter, ker čez rob ne gre, sedaj pa stopati pokoncu, a vedno ostro skalovje v pesteh. Ta kos grebena je precej zamuden. Na koncu se vzdiguje vrh, znamenovan v zemljevidu s točko 1833 *m*. Pred njim postojiva, da razgledava pot. Črezenj ne bo treba hoditi, tudi bi ne imelo zmisla. Prvih 20 ali 25 *m* morava vsekakor navzgor, kajti ako bi hotela n. pr. na levi naravnost naprej ob rebro, bi zašla v strmo viseče plošče, na katere pa naju prav nič ne mika. Na desni pa sploh ni mogoče obhoditi vrha, ker je tam na severu svet navpično odrezan. Morava torej tukaj navzgor, da dosepeva nad plošče, in potem šele nad njimi ob rebro do roba onkraj vrha naprej. Svet, kamor nama je priti, je tako strm, da treba plezati; z visoko travo je obrastel, poln drobnega in velikega kamenja. Ravno to je zelo nerodno. Plezajoč moram stopiti na kamen. Otipljem ga, pa prej z nogo, da se prepričam, a i je —. Glej ga! Odskoči z vso silo in se zakadi navzdol, kakor da bi ga sprožil iz topa. Zdi se, kakor kako živo bitje! Za njim se udere cela gruča manjših kamenov. Vrvenje neha in zopet je tiho. Opreznost je pač prva reč v gorah! Ko dosepeva više, res nisva vedela, kje bi se prijela — le ne za kak kamen! — in kako spravila nogo nad nogo in poleg druge. No, slednjič sva prelezla tudi ta svet in stopala zopet laže. Po precej kameniti strmini sva dospela preko rebra na okroglast rob in mahnila po lepi trati dalje. Grede si nabereva šopek prelepih planik in duhtečih murk. Planike so pokrivalo trato kar na cele kvadratne metre. Sem prihaja pač še malo ljudi; kadar bode tekla nova železnica, vzame pa gotovo slovo divna samota teh gora.

Kmalu stojiva pred Visokim vrhom. Črezenj iti naju ne mika, na levi čez strme skladate skale ni mogoče; a na desni, to je na bohinjski strani, pa pojde izlahka. Prej pa sedeva malce in si privoščiva nekaj iz nahrbtnika. Proti severu gledava na Triglav, na Bohinj in pred sabo na Bukovsko planino, proti jugu pa v gost sopar, iz katerega se komaj razločujejo poteze hribovja. A čad stoji ne samo v daljavi, ampak tudi prav blizu, zaganja se čez robove na sever, nad njimi pa se ustavlja kakor odrezan, topeč se, komaj da doseže vrh. No, da le megel in oblakov ni videti, huda vročina se že prenaša.

Črez raztrgano skalovje in meli ubereva potem pot v smeri na rob med Visokim vrhom in Novim vrhom (1969 *m*). Videti je bilo namreč že od tukaj, da se ta vrh severno ne da obhoditi. Ko prideva tja na rob, si bova že razgledala, kako naprej. In res, na srečo je od roba naprej južna stran precej pripravna. Po ne prestrmem rebro, tupatam plezaje čez skale in okoli njih in črez

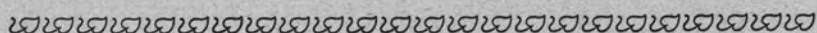
dobre police, dospeva zopet na rob ob zahodnem boku Novega vrha. V dolinici pred sabo zagledava tropo divjih koz. Naju videti in z ropotom izginiti čez skalovje in stene, je zanje le stvar malo sekund. Ko gleda človek te živalce, s kako lahkoto se gibljejo po takem svetu, skoraj da ga zapusti volja in gorečnost, hoditi v gore. Nasprotno pa je vendar gotovo, da je bil človek že na gorskih krajih, kamor divja koza svoje žive dni ne more. Severno od Novega vrha se vzdiguje, kakih 800 m oddaljen, predvrh. Vidi se v Bohinju od vseh strani, razgled na dolino je z njega gotovo obsežen. Mikalo naju je nanj, a preveč časa bi potratila in tudi ni bil v programu. Na levi je več dolinic, bolj ali manj še s snegom napolnjenih.

Sedaj stojiva na robu, ki drži naravnost na Rodico. Že razločujeva prevrnjeni trikotnik. No, že smeva reči, da nama takrat ni izpodletelo. Kar po robu naprej in kmalu sva tam. Ker je rob preveč razjeden, se spuščava na primorski strani malo navzdol. Tako prideva brez posebnih težkoč precej hitro dalje. Še par sto metrov daljave, še par minut, zavriščeva in — stojiva pred globoko, strmo zarezo na robu! Razočarana gledava to jamo, Rodica se nama pa zopet smeje! Veselila sva se zmage malo prezgodaj, tu je sedaj plačilo. No, nič ne de, zakasnila se bova za 30 ali 45 minut. V zarezo in onkraj naravnost navzgor se ne more. Na desni je prepad. Vidiva tam neke police, a ne ugajajo nama. Na levi, to je na jugu, so zopet plošče. Odločiva se zanje. In prav sva ukrenila. Povedal mi je namreč znanec, ki je pozneje hodil našo pot in se spustil na one police, da je iztaknil prav slabo. Naprej ni mogel, zato se je prijel na pripravnem mestu za vogel roba ter napravil vzporo nanj v zarezo. In malo je manjkalo, da ni storil žalostnega konca, ker mu je vzpora skoraj izpodletela! No, mene taka telovadščina prav nič ne mika; ako bi bil jaz zagazil takrat na ono mesto, bi se bil raje vrnil, nego poskušal kaj tako vratolomnega.

Spustila sva se torej na levi čez skalovje navzdol in stopala potem pod zarezo čez plošče. Svet je tod skladen, vsak sklad je plošča, ena pokriva drugo kakor skriljavci na strehi, le ne od zgoraj navzdol kakor pri strehi, nego od leve na desno. Nagnjene so pa tudi dovolj. Sedeva in drsneva čeznje, le tupatam se morava zanašati na trenje, ker ni kam prijeti se. Vesela sva, ko dospeva na ono stran zareze; tu splezava zopet na rob. Sedaj pa imava pred očmi vsak kamen ostalega roba, sedaj ne more več biti razočaranj, in kar v naskoku hitiva čez ostro skalovje in zmaga je danes najina!

V tretje stojiva sedaj na Rodici in razgled, ki naju je mikal toliko, se nama nudi. Seveda, danes nama razgled ni bil kaj novega, saj je skoraj po vsem potu od Črne prsti sem isti. Radi njega samega se ne izplača taka hoja; morda pa je vredno hoditi na Rodico naravnost po navadni poti od ceste. Pogled na Triglav je tu lepši nego od Črne prsti, ni pa tukaj odprtega vida na Bohinj. Vidi se samo vzhodni kos jezera in srednjevaška dolina. Zanimiva pa je v zemljevidu z »Vareč dolina« vpisana dolinica severno pod robom Rodice. Kako lepo bi bilo, ako bi bila jezero! No, mogoče, da je bilo tudi nekdanj tako. Zahodno se razločujejo vrhovi tja do Škrbine bolje nego od Črne prsti, vzhodno pa se vidi seveda manj daleč, ker so vmes vrhovi, ki sva jih bila ravno obhodila. Južno pod rebrom našega vrha je videti lepo ležečo vas Nemški rut in zeleno hribovje dalje na jugu — kako daleč, nisva mogla razločiti radi čada, čeprav ga je bilo v bližini manj nego prej.

Od Črne prsti sem sva hodila z enkratnim počitkom štiri ure. Kdor hoče priti od Črne prsti na Rodico po pripravnejši poti, naj hodi po stezi, ki drži preko reber kakih 300 m pod robovi, in tudi veliko manj časa bo potreboval. A mnogo zanimivejša je bila najina pot. Povsod, pri vsakem ovinku, pri vsakem vrhu se kaže kaj novega v bližini, nova perspektiva v daljavi, tako razgledna pa seveda spodnja pot ni.

NAŠ DRUGI PLES.

Doživelo je naše društvo zopet lep dan uspeha! Združilo je svoje prijatelje pri veselici, katere sijaj je, združen s sijajem predlanskega prvega planinskega plesa, izzval občo pohvalo ter priznanje, da je naše društvo danes najbolj priljubljeno središče družabnega življenja. Čemu zahvaljamo pač uspehe svojih prireditev, če ne simpatijam, katere budi v vsakem planinstvo, ta najmodernejša in zdrava ideja, stremiti po uživanju prirode in nevenljivega čara njenih krasot! Našemu društvu, ki je vzrodilo in priljubilo to stremljenje, je vedno več naroda naklonjenega, naše društvo se čimdalje tembolj vpošteva, in zato je pač le naravno, da nam je moči vzklikniti po večtedenskem trudu sebi v zadoščenje: uspel je naš drugi ples!

Lepo je uspel, lep je bil naš ples, vesel in družaben, pristrčen in zadovoljiv. Zadovoljiv je bil pred vsem v gmotnem oziru, kajti izdatno je podprl društveno blagajnico in s tem omogočil

nadaljno uspešno delovanje v korist našim pokrajinam, katerim je bil namenjen.

V skalnat planinski raj je bilo opremljeno plesišče. Slikoviti stenski prospekti so nas prestavili na ledenik pod Triglavom in nam dali gledati v širnem krogu vrhove Pihavec, Begunski vrh, Stenar, Križ, Razor, Rogico, Škrlatico in Suhi plaz, katerih veličastvo je s srečno roko naslikal na platno mojster v pokrajinski perspektivi, gledališki mojster g. Louis Waldstein, po načrtih g. Henrika Ulricha. Skale so maskirale stebrovje v dvorani, ki se je dvigalo nad dekoracijo, ko da je postavljeno na živo skalo, in je nosilo v svojih višinah bogato venčevje, izza katerega so se blesteti značilni znaki planinskega društva. Prelesten je bil pogled po bogato opremljeni dvorani. Smrečje, mahovje, bršljan in robida, katerih zelenje je oživljalo belost skalovja, vse to je budilo s svojo ubrano skladnostjo vtisk, kakršnega čini šopek vonjivih šmarnic, vzpenjajočih se nad zelenje svojega listja. In da te prestavi pogled prav živo v pravo naravo planinskega veličastva, so ti kraljevali na višinah skal orli in ptice, ki jim je raj v hribovju.

V ljubezniv sprejem gostov je bila postavljena blagajnica pod planšarsko kočo, „Turkovo bajto“ v kateri je dvoje koz pozvanjalo prav po planinski z zvonce, in ukal je tu mlad pastir od veselja nad prihajalci, katerih se je napolnila dvorana. Pot v dvorano je bila po skalovju dobro markirana; kazala je tablica, kod drži pot skozi Vrata na Triglavski ledenik, tja kjer je čakalo vsakega zadovoljnost, vsakega veselje. Pod slikovito, z zelenjem obraslo skalo sta združili okoli sebe gospe Cecilija Kavčnik in Ana Prosenec kot načelnici bufeja gospe Lujizo Levstek, Fernando dr. Majaronovo, Ivano Supančič in gospodične Elzo in Miró pl. Kubányi pa Belo Kavčnik, da so postregle z okusnimi jestvinami za vsako postrežljivost hvaležnim turistom, katerim so točile v sosednji, v samem zelenju se topeči lopi krepčilno in vedrilno vino pod vodstvom gospe Mici Koch gospe Ela Auer, Antonija Kostanjevec, Ženka dr. Oražnova, Irena Ružička in gospodične Mici Juvančič, Ivanka Mikuž, Mimi Rohrman, Elza Svetek in Milka Travner. In ker je bilo toliko turistov, da ni bilo lahko vsem postreči na enem kraju, je vabila druga vinarna goste na galerijo, kjer so v lopi, značilno opremljeni z znaki turistovskega sporta, stregle pod načelstvom gospe Hedwige Šubic gospe Ivanka Kačič, Pepina Macher, Matilda dr. Zbašnikova in gospodične Pavla Borštner, Olga Dev, Karla Modic, Pavla Senekovič in Vera Vencajz. Pa še tretji kraj odpočitka je bil preskrbljen trudnemu

turistu; moral je tja v „Trento“, kjer so ne manj ljubeznivo postrezale pod načelstvom gospe Minke Jebačin gospe Julija dr. Ferjančičeva, Marija dr. Pirčeva in gospodične Angela Accetto, Mihaela Javornik in Marta Reich. Da pridejo tudi dame turistinje in plesalke do svojega, je poskrbela gospa Josipina Mirovič ob sotrudništvu gospodičen Mile Kubelka, Danice Predovič in Irme Widmayr za slastno slaščiščno. Tik slaščiščne je priredila gospa Vera dr. Šlajmerjeva posebno pozornost zbujujočo kavarno in čajnico. Za dragoceno zrcalno mizo, ki jo je dičil pravi sleč, vezan v mogočne piramide, s katerih se je usipalo rdeče cvetje slečevo, je opravljala gospa Eliza Mikuš ob trudoljubivosti gospe Maše dr. Švigljeve in gospodičen Darinke Franke, Minke Kandare, Josipine Klemenc, Ane in Mici Krejči, Roze Počivavnik, Urške Strah ljubeznivi, turistom posebno všečni posel, podajajoč jim črno kavo, čaj in mnogovrstne likerje, zaželjene leke razburjenih živcev. Posebno imenitnega stališča so se veselile dame, ki so pod načelstvom gospe Jelke Naglas točile kipeči šampanjec v kapniški jami, ki se je s svojimi mehкими, višnjevkastimi barvami čarobno svetila v svitu pestrih luči kakor kristal v kotu blesteče dvorane. Videl si tu streči gospodične Anico Ferjančič, Anico Grasselli, Faneto Prosenc, Milico Prosenc, Minko Skaberne, Mici Urbanc. In kdor je hotel okititi svoj klobuk po lepi navadi kakor na planinah s cvetjem, ali kdor je hotel kupiti svojemu dekletu spomin na nepozabni večer, je stopil tja, kjer je vodila gospa Ida Škof z gospo Olgo Vrtovec in gospodičnami Ivanko Domjanovič, Davorino Karlin, Ivanko Lampe, Ano Mayer in Mici Soos prodajo cvetic. Dobil si tu planik, svežega sleča in duhtečih ciklamov bogato izbero. Bilo je vse tako lepo, tako ljubo, da se je topilo srce radosti in zadovoljstva ob vsem, kar je bilo videti. Vrhovno vodstvo vse damski skrbnosti izročene veselice sta opravljali gospe Franja dr. Tavčarjeva in Marija dr. Kušarjeva kot predsednici damskega komiteja.

In med tem, ko se je razvilo po stranskih prostorih ob toliki vablivosti onega, kar je oskrboval damski komite, v radosti prekipavajoče semenjsko vrvenje, je rajala v dvorani mladina ob zvokih vrle društvene godbe. Plesalo se je z navdušenjem, plesalo se je pod Triglavom, vrhu planin kot pod milim nebom, ki se je razprostiralo nad plesalci v brezmrčnem, sinjem oboku.

Umakniti so se morali plesalci le, ko je priukala vesoljna garda na ples došlih planincev, vsa v turistovski opravi, na plesišče. Pridružil se jim je v krasnih gorenjskih narodnih nošah dospeli Blejski pevski zbor. In razlegnil se je po dvorani

navdušujoči spev „V Triglava oziram se skalnato stran . . .“, za njim pa ljubezniva narodna „Na planinah solnčece sije . . .“ in druge. Vrsto pevskih zborov je prekinil pretresujoč prizor. Iz za skalovja pod Triglavsko steno se prikaže človeška postava; zašel je predrzen turist na kraj pogube — in le spretnosti spremljajočih ga tovarišev, ki so vrgli za njim vrvi in ga z njimi otvezli, se je posrečilo, spraviti ga na varno — seve šele, ko je posnel na lice mesta došli fotograf znameniti prizor, da ga je mogel potem razpečati z razglednicami med senzacije željno občinstvo.

Kaj naj še poročamo? Da se je razdalo med došlece kar dvoje izdaj za plesni večer po hudomušnem Janku urejenega in g. Rudolfu Veselu ilustrovanega dnevnika „Zlatoroga“, ki je izšel kot večernik in jutranjik, — da so došli na ples tudi triglavski vodniki Šmerc, Urbas, Jakelj, Hlebajna pa Požganc, — da je bilo na plesu v izobilju lepih narodnih noš, — najlepše je pač to, da je bila na plesu prisrčnost med gosti in pa nehlinjena, vesela radost, tista židana volja, ki preustroji vsakega v navdušenega hvalitelja plesne noči, ki je bila to pot pač vsakemu le prekratka. Ah, pač, veselje le prehitro mine!

Nepozabljena ostane vsem udeležencem ta lepa noč in nje vzorno uspela priredba, za katero gre hvala neutrudljivi vnemi in skrbni spretnosti društvenega impresarija, gosp. inženerja Jaroslava Foersterja, hkratu pa tudi gospodu stud. iur. Francu Zupancu, ki je vestno pomagal prvemu pri izvršitvi onih sto in sto podrobnosti, katere ustvarjajo v svoji celotnosti tisto harmonijo, ki budi zadovoljstvo, dobro razpoloženje. Poudarjeno bodi tu, da je prevzela izvršitev vsega prelepega dekoracijskega dela tvrdka J. J. Naglas, plese pa da je vodil gosp. Oton Balzar.

~~~~~

ZAHVALA.

Ko je uspel tudi drugi naš planinski ples, ko se je obnesel ves trud, vsa skrb, združena s prireditvijo veselice tolikšne obsežnosti, si štejemo v dolžnost, izreči vsem, ki so pripomogli, da je postal naš ples ne le najuglednejša sezonska prireditev, marveč tudi vir izdatnega podkrepila društvene blagajnice, svojo toplo zahvalo.

Zahvaljeni bodite vsi, ki ste došli, da ste pripomogli s svojo navzočnostjo k prisrčnosti, ki je pač pglavilni pogoj za uspevanje veselice! Odboru ste izrazili s svojim mnogoštevilnim prihodom, da vpoštevate namere planinskega društva, da jih smatrate vsake podpore vredne, dali ste odboru s svojim prihodom priliko, da vas uveri, kako resno in vestno se trudi, zadostiti svojim nalogam.

In ko smo izročili dobršen del vse prireditve damskemu komiteju, oprti na zavest, da se moremo in smemo zanašati vsekdar na simpatije narodnega ženstva, ki nam je še vsako pot prišlo na pomoč, kadarkoli smo je zaprosili, naj sporočimo svojo posebno zahvalo njim, ki so pripomogle s svojo požrtvovalno ljubeznivostjo, da so reprezentirale pri veselici posel gospodinjstva. Zahvaljamo predsednici komiteja: gospo Franjo dr. Tavčarjevo in gospo Marijo dr. Kušarjevo, zahvaljamo načelnice paviljonov: gospe Minko Jebačin, Cecilijo Kavčnik, Mici Koch, Elizo Mikuš, Josipino Mirovič, Jelico Naglas, Ano Prosenec, Ido Škof, Vero dr. Šlajmerjevo, Hedvigo Šubic, zahvaljamo dame, ki so se pridružile njim kot sotrudnice: gospe Elo Auer, Julijo dr. Ferjančičevo, Ivanko Kačič, Antonijo Kostanjevec, Lujizo Levstek, Pepino Macher, Fernando dr. Majaronovo, Ženko dr. Oražnovno, Marijo dr. Pirčevo, Ireno Ružička, Ivano Supančič, Mašo dr. Švigljevo, Olgo Vrtovec, Matildo dr. Zbašnikovo in gospodične: Angelo Accetto, Pavlo Borštner, Olgo Dev, Ivanko Domjanovič, Anico Ferjančič, Darinko Franke, Anico Grasselli, Mihaelo Javornik, Mici Juvančič, Minko Kandare, Davorino Karlin, Belo Kavčnik, Josipino Klemenc, Ano Krejči, Mici Krejči, Elzo pl. Kubányi, Mici pl. Kubányi, Milo Kubelka, Ivano Lampe, Ano Mayer, Ivanko Mikuš, Karlo Modic, Roza Počivavnik, Danico Predovič, Faneto Prosenec, Milico Prosenec, Marto Reich, Mimi Rohrman, Pavlo Senekovič, Minko Skaberne, Mici Soos, Urško Strah, Elzo Svetek, Milko Travner, Mici Urbanc, Vero Vencajz, Irmo Widmayer.

Ne majhno zahvalo smo dolžni pomožnemu moškemu odboru, ki ga je moral privzeti osrednji odbor, da vzmore vse veliko delo. Tem svojim vrlim sotrudnikom: gospodom Otonu Balzarju, inž. Alojziju Ciuhi, Avgustu Jagodicu, Viktorju Naglasu, Henriku Ulrichu, Rudolfu Veselu, Francu Zupancu sporoča odbor kot svojim ljubim kolegom najiskrenejšo svojo zahvalo.

Zahvalno se spominjamo naklonjenosti, ki jo je izkazal društvu gospod Vaclav Hejnic pri okrasitvi dvorane z venčevjem, in odkritosrčen planinski pozdrav sporočamo vrlemu Blejskemu pevskemu društvu, ki je došlo na ples pod vodstvom g. nadučitelja Franja Rusa, da povznese udeležence s svojimi narodnimi zbori. S prisrčnim veseljem se spominjamo naših triglavskih vodnikov, ki so prišli na ples kot zvesti naši in ljubi nam prijatelji izza naših pohodov po hribih.

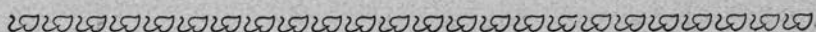
Zahvaljeni naj bodo končno vsi, ki so se spomnili našega društva že pred plesom in po plesu kot njemu naklonjeni prijatelji z darili v denarju ali v blagu: gospe Karla Ciuha, M. Dežman, Petronila Foerster, Ana Gerber, Antonija Gogola, Pavla Hauptman, Lina dr. Hudnikova, Josipina Jarc, Minka Jeran, Ana Juvančič, Marija Kalister, Franka Kavčič, M. Kiler, F. Kham, P. Kirbisch, Lea Knez, Marija dr. Kokaljeva, Jelica Korenčan, Antonija dr. Korunova, Marica dr. Košeninova, Marija Lilleg, Antonija Mally, Marija Mandelj, Franja Mulaček, Minka Ogorelec, Franja dr. Papeževa, Marija Pavlin, Ada Perdan, Josipina Počivavnik, Lea dr. Praunseisova, Marija Pintar-Kobilca, F. Senekovič, Franja Seunig, R. Skale, J. Schrey, Elza dr. Tominšekova, M. pl. Trnkoczy, Franja Velkavrh, Gustika Weingarten, Marija dr. Zupančeva — gospodične: Helena Baudek, Hilda Kokalj, Avgusta in Marijanica Nolli, Brigita in Vera Souvan, A. Štrubelj, Julija Vončina — gospodje: Jakob Aljaž, Janko Češnik, J. Češnovar, Franc Čonžek, Anton Dečman, Anton Gorše, Jagrovi dediči, Fran Kolmann, dr. Val. Krisper, Jos. Leņče, J. Matjan, Ivan Mejač, Jos. Pichler, Karel Planinšek, Elija Predovič, Viktor Rohrmann, dr. Vladimir

Rudež, Fr. Stupica, Andrej Šarabon. E. Schlegel, dr. Karel Schmiedinger, Ferd. Schulz, Ivan Toporiš, Jos. Turk, Jakob Zalaznik.

Blížamo se spomladi, napoči nam v kratkem nova sezona lepe turisticke. Naj nam ostanejo vsi prijatelji zvesti, sledijo naj za našim društvom v hribe, da se napojijo ondi navdušenja za našo stvar, za naše planine, katerim pride v prid, kar je srečno donesel naš ples!

Osrednji odbor Slov. plan. društva.

DRUŠTVENE VESTI.

Umrli so: Matija Kuess, župnik na Trbižu in knezošk. duh. svetnik, jako delaven odbornik Ziljske podružnice, dne 8. januarja. — Jan Váuruš, upok. gimn. profesor v Ljubljani, član osr. društva, navdušen hribolazec v mladih letih in začetnik sokolske telovadbe v Ljubljani, dne 26. januarja — Rudolf Kukec, ustanovnik Savinske podružnice, dne 12. t. m. Blag jim spomin!

Novi člani. Osrednjega društva: Čadež Gvido, trgovec v Ljubljani; Jeglič Egidij, trgovec v Ljubljani; Jesenko Rudolf, trgovec v Ljubljani; Jesih Fran, trg. poslovodja v Ljubljani; Kanc Anton, drogvist v Ljubljani; Legvart Jakob, nadzornik v Ljubljani; Pavlin Marija, nadinženirja soproga v Ljubljani; Peršin Jerica, gostilničarka na Rožniku; dr. Ravnihar Vladimir, odvetnik v Ljubljani; inženir Skaberne Viktor, deželni stavbni adjunkt v Ljubljani; Šemrov Franjo, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani; Taučer Josip, trgovski sotrudnik v Ljubljani; Tepež Anton, c. in kr. vojnega oskrbovališča oficijal v Ljubljani; Wester Josip, c. kr. profesor v Ljubljani. — Cerkljanske podružnice: Lok Anton, kaplan v Cerknem; Mesar Ljudmila, učiteljica na Reki-Straži; Makuc Anton, voznik v Cerknem; Makuc Fran, trgovec v Cerknem; Peternej Ciril, dijak v Gorici; Seljak Tomaž, slikar v Podmelcu. — Češke podružnice: Balšánek A., arhitekt v Pragi; Sedlák V., višji nadzornik drž. žel. v Pragi; Beránek V., posojilnični uradnik v Slanem; dr. Lenz J., zdravnik v Pragi; dr. Jedlička R., univ. docent v Pragi; dr. Skácelík F. v Prérovu; Viškova Luiza na Kralj. Vinogradih. — Idrijske podružnice: Domicelj Alojzij, c. kr. poštar v Zagorju pri Št. Petru na Notranjskem; Domicelj Makso, trgovec na Rakeku; dr. Kraut Štefan, c. kr. sodnik v Gorenjem Logatcu; Majdič Francišek, c. kr. okr. živinozdravnik v Dolenjem Logatcu; Mulley Adolf, c. kr. poštar, župan itd. v Dolenjem Logatcu; Pin Alojzij, vodja ljudske šole v Dolenjem Logatcu; Prevc Jožef, c. kr. sodni pristav v Gorenjem Logatcu; Siherl Francišek, posestnik in spediter v Dolenjem Logatcu. — Podravske podružnice: Komac Drago, železniški uradnik v Račjem; dr. Komljanec Josip, c. kr. prof. v Ptuj; Jurca Anton, veleposestnik v Ptuj. — Radovljiške podružnice: Žmitek Zdravko v Kropi. — Šaleške podružnice: Fras Marko, c. kr. knjigovodja; Habijan Ivan, gostilničar; Planinšek Edmund, odvetn. sollicitator; Rajšter Fran, hotelir in župan; Vošnjak Milan, tovarnar; Goršek Martin, hišni posestnik; Koropec Ivan, učitelj; Lukman Ivan, učitelj; Vošnjak Vladimir, tovarnarja sin; Zock Anton, notarski uradnik — vsi v Šoštanj; dr. Podlesnik M., zdravnik v Velenju. — Tržaške podružnice: Gomilšak Jakob, c. kr. profesor v

Trstu; dr. Mrhar Ivan, c. kr. profesor v Trstu; Rohrman Josip, uradnik Tržaške hranilnice in posojilnice v Trstu; Novak Anton, c. kr. kanclist v Senožcah; Novak Ivan, odvetn. koncipijent v Trstu; Babnik Anton, gostilničar v Trstu; Bittner Adalbert, nadoficijal južn. žel. v Trstu; Ceh Egidij, učitelj-voditelj v Slivjah; Premru J., železn. uradnik v Divači; dr. Janc J., sodni avskultant v Trstu; Mayer Karel, grajščak v Ložah; Klinár Valentin, kooperator v Dutovljah; Zelen Franjo, trg. uradnik v Trstu. — Ziljske podružnice: Poljanec Vinko, župnik v Št. Jurju; Sadjak Andrej, kaplan v Dobrli vasi; Stangl Valentin, občinski tajnik v Šmihelu; Švikaršič Valentin, učitelj v Šmihelu.

Darila. Osrednjemu društvu: mestna občina ljubljanska subvencija za 1905. l. 600 K; c. kr. železniško ministrstvo na Dunaju v priznanje zaslug za pospeševanje prometa tujcev subvencija za 1905. l. 300 K; Vzajemno podporno društvo v Ljubljani 50 K; upravišтво »Slov. Naroda« izročilo 2 K, vposlani po dr. Kušarju. — Darovalci, ki so poslali darov za planinski ples, so omenjeni v »Zahvali«. — Akademiknemu krožku v Pragi za kočo v Koritnici gg.: Viktor Dvorský, dr. Boh. Franta, dr. St. Prachenský in nadinž. Fran Tomšič po 10 K, dr. Ant. Schmidt in Ladislav Štulc po 5 K.

Planinski ples. Kosmati dohodek znaša 7397 K 95 h. Ker niso še vsi računi sklenjeni, se ni še dognal čisti dobiček, doseči pa utegne 3000 K.

Ziljske podružnice občni zbor za l. 1904. Ziljska podružnica je imela v torek dne 31. jan. t. l. svoje letno zborovanje v Beljaku. Navzoči so bili načelnik g. Grafenauer, dva odbornika in 10 članov. Po običajnem pozdravu je pozval g. načelnik tajnika in blagajnika g. Knafelca, da je poročal o delovanju podružničnem v preteklem letu. Podružnica je mogla v zadnjem letu le malo storiti, deloma ker ji je manjkalo delavnih moči, deloma ker ji delajo povsod ovire. Lani je prosila verski zaklad, oziroma je poslala prošnjo na poljedelsko ministrstvo, naj ji dovoli stezo z Višarij v Zajezero. Ta prošnja se ji je odbila. Dne 16. junija je bil stavbni ogled na njenem travniku v Zajezeri, kjer misli postaviti planinsko letovišče „Krnico“. Dovoljenje ima za stavbo, ali denarja ne še dovolj. Ko je potrkala s prošnjo na radodarna srca rodoljubov, je došlo nekaj črez 1100 kron. Nabrani denar je porabila za plačilo zajezerskega travnika, ki je stal 2250 kron. Ta kupnina je že plačana ter šteje podružnica sedaj travnik v svoje premoženje. Kake ovire se delajo pri stavbi, je obče znano. Čakati bode treba ugodnejših časov za zidanje, da se polagoma ublažijo zapreke in bo tudi dovolj denarja. Radovoljni darovi za „Krnico“ so žal popolnoma prenehali. — Ker je pred kratkim umrl odbornik g. Matija Kuess, župnik in duh. svetnik na Trbižu, je bil izvoljen namesto njega gospod Zorko Novak, trgovec v Sinči vasi, zelo vnet rodoljub in pravi hribolazec. Temu novemu odborniku je podelila podružnica vse pravice, delati na spodnjem Koroškem v nje prid, le da od časa do časa poroča o svojem delovanju tajniku. — Član g. Mayrhofer, provizor na Gozdanjah, je nasvetoval, naj bi se letos priredil podružnični izlet na Golico. G. Knafelc je obljubil, da uredi on to z dogovorom z Jeseniško podružnico, kadar bode slavnostna otvoritev Kadilnikove kočice na Golici. Člani pa naj se pripravijo na ta izlet, da jih bode več nego pred dvema letoma na Gorjanski planini. — Dohodkov je bilo v preteklem letu K 1265·60, stroškov pa K 1083·32, ostalo je torej v blagajnici K 182·28.

Savinske podružnice letošnji občni zbor se je vršil dne 2. t. m. ob treh popoldne v Gornjem gradu. Načelnik g. Fran Kobek je pozdravil

navzočne člane in goste, nato pa je poročal tajnik g. Ignacij Šijanec o delovanju podružnice v letu 1904. Savinska podružnica je štela lani 1 častnega člana, 24 ustanovnikov in 105 pravih članov. Razen članarine je dobila od železn. ministrstva 200 K, od okr. zastopa gornjegrajskega 100 K, od posojilnice v Žalcu 50 K, v Šmarju 30 K, na Vranskem in v Gornjem gradu po 20 K. Odbor je imel 6 sej. Obisk koč je bil dovoljen. Podružnica je ustanovila Šaleška podružnico, kateri je odstopila velik del svojega delokroga. V vseh kočah se je inventar pomnožil. Zlasti se je za Gornjegrajsko kočo kupilo 6 žičnatih ležišč in 5 novih žimnic. Hausenbichlerjeva koč se je na novo prekrila in se je marsikaj v njej popravilo. Pot v Turskem žlebu se je izboljšala in so se pritrdili novi železni klini. Tudi pot iz Luč, mimo Lučke koč in Kocbekove koč na Ojstrico se je izdatno izboljšal. Nove markacije so: iz Solčave k „veliki tisi“ in iz Solčave h Knezu. Nakopal se je pot v Jespo na Menini. Markacija iz Gornjega grada na Rogatec in na nekaj manjših tur se je prenovila. Tudi nekaj novih tabel se je nabilo. Kocbekova koč je bila tudi letos oskrbovana, in sicer od 15. julija do 15. septembra. Oskrboval jo je znani Juri Planinšek, p. d. Krašovec iz Luč. Opazoval je tudi vreme in padavino. V kapelici je bral sv. mašo na dan sv. Petra in Pavla ob izletu v planine g. Engelbert Pollak, kapucin v Kamniku. Podružnični muzej narašča. To leto je pridobil starinski lonec, verižice, nekaj obleke itd. Podružnična knjižnica je vredna nad 800 K; minolo leto se je pomnožila za nekaj imenitnejših del. Podružnica je tudi v svojo zalogo prevzela knjigo »Vodnik po Savinskih planinah«, ki jo je spisal g. Kocbek in založil trgovec g. Cvenkel v Št. Petru pri Celju, pozneje pa vso zalogo po primerni ceni izročil podružnici. Med dobrotniki je imenovati tudi oskrbnika knezoškofijske grajščine, g. Fr. di Centa, ki je daroval za Kocbekovo koč zelo praktično omarico za obvezila. Tudi s tatovi je imela podružnica opraviti minolo leto. V Mozirsko koč sta vlomila in nekaj denarja iz pušice pokradla dva zlikovca. Žandarmerija ju je izročila sodišču, ki ju pa zaradi mladoletnosti ni kaznovalo. Tudi eden kočev, ukradenih pred par leti v Hausenbichlerjevi koči, se je letos našel pri sosednjem kmetu. Mož je trdil, da je koc našel, in ker mu ni bilo možno tatvine dokazati, je dobil samo 5 dni zavora. — Dohodkov je imela podružnica 1859 K 05 h in stroškov 1827 K 44 h, torej prebitka 31 K 61 h. Čista imovina je znašala konec leta 10.834 K. Za l. 1905. se je odobril proračun s 1410 K dohodkov in z ravno toliko stroški. — Tajniku in blagajniku ter vsemu odboru je občni zbor izrekel zahvalo za trud ter vztrajno in vestno delovanje. — Pri »slučajnostih« se je marsikaj govorilo o nadaljnem delovanju. Na predlog gosp. Josipa Krajncja st. se je sklenilo, o binškoških prireditih večji izlet na Menino. Ker še ni potekla triletna doba, ni bilo takrat volitve odbornikov in ostane torej vodstvo Savinske podružnice v rokah starih odbornikov.

Ajdovsko-Vipavske podružnice poročilo o delovanju. Dasi je bila osnovana podružnica dejanski že v začetku leta 1903., vendar so zadobila nje pravila pravno odobrenje stoprav z odlokom c. kr. namestništva v Trstu z dne 16. novembra 1903, št. 2681, torej v dobi, ko je radi neugodnega vremena planinsko delovanje, sosebno zaznamenovanje potov nemožno. Smatrati moramo spričo tega za pričetno leto delovanju naše podružnice šele leto 1904.

Četudi Vipavec kot pravi dolinec obožuje rajši svoje sadne vrtove in vinske gorice ter je manj dovzet za planinstvo nego drugi njegovi sodeželjani, vendar je pristopilo v okrilje nove podružnice toliko članov,

da smo, izpodbujeni po mnogih bodrilnih pismih, pričeli z delom, in uverjeni smo, da je obstoj podružnice zagotovljen tudi za bodoča leta. Podružnica je štela v prošlem letu 37 članov in članic, konec leta pa 36, ker je ugrabila smrt vrlega gosp. Edvarda Cigoja iz Šturij.

Poti, ki jih je zaznamenovala podružnica, so ti-le:

1.) Šturje mimo izvira Hublja na Dol-Otlico (barva rdeča, tabla z napisom v Šturjah; hoda $2\frac{1}{2}$ ure). Opomnja: To pot je zaznamenovalo sicer pred leti osrednje Slov. plan. društvo samo, a morali smo obnoviti ne le znamenja, temveč tudi tablo in napis. Od te glavne poti je zaznamenovana pot k slapom Hublja (barva rdeča-bela-rdeča, tabla z napisom) in steza v Veliko luknjo (barva modra-rdeča-modra, tabla z napisom).

2.) Ajdovščina (Lavričev trg) — Slokarji — Dol — Predmeja (barva modra, tabla z napisom v Ajdovščini; hoda $2\frac{1}{4}$ ure).

3.) Slokarji — Orlovica — Dol (barva: bela-modra, tabla z napisom v Slokarjih; hoda $1\frac{1}{2}$ ure).

4.) Ajdovščina (kolodvor) — Kamnje — Kucelj (barva bela-rdeča, tabla v Ajdovščini; hoda 4 ure).

5.) Šturje — Col — Javornik (barva: modra-rdeča, tabli v Šturjah in na Colu; hoda $5\frac{1}{2}$ ure).

Da ni podružnica zaznamenovala v minolem letu več potov, je krivo to, ker se nahajajo najvišji vrhovi, kakor Goljaki, Čaven, in najlepše partije, kakor Smrekova draga, Zeleni rob itd. v obsegu erarskega Trnovskega gozda in je dobila dovoljenje za markiranje po tem svetu šele konec novembra meseca. Zato bo zaznamenovala pota po Trnovskem gozdu letos spomladi.

Podružnica je priredila tudi nekaj izletov. Prvi izlet je bil binkoštni ponedeljek k Sv. Hijeronimu na Nanos, kjer so se izletniki sešli s člani Tržaške podružnice. Ob tej priliki se je dogovorilo, da pota iz Vipave in Št. Vida na Nanos na novo zaznamuje naša podružnica, pot z Razdrtega pa Tržaška podružnica. Drugi izlet je bil na Čaven in na Kucelj 9., oziroma 10. julija. Na ta izlet smo povabili Idrijsko in Tržaško podružnico. Idrijska se ga ni mogla udeležiti, ker je poletela istega dne na Javornik, pač pa so prihiteli vrli Tržačani, devetindvajset članov in članic. Sprejeti so bili s pokanjem topičev, visoko na Orlovici je plapolal veličasten kres. Izlet je uspel popolnoma in veliko planik je dičilo izletnike. Domača podružnica se je udeležila vsa, pridružilo pa se je tudi mnogo gostov, tako da je bilo vseh izletnikov nad 70. Tretjikrat smo poleteli — 14 oseb — k Sv. Pavlu nad Planino, odkoder smo krenili čez Goče, Vipavo zopet v Ajdovščino.

Dohodkov je imela podružnica v letu 1904. K 418'04, stroškov pa K 257'40, torej prebitka K 160'64.

Poleg izletov pa je skrbela podružnica tudi za domačo zabavo. Prvo veselico je napravila na Silvestrov večer s petjem, z dramatično predstavo in s plesom. Veselica je kljub neugodnim okoliščinam dobro uspela in donesla društvu poleg moralnega uspeha še nekaj prebitka. Za domače člane je bilo tudi par zabavnih večerov.

Tržaške podružnice občni zbor se je vršil dne 9. t. m. ob jako obilni udeležbi. Poslano poročilo slove: »Kakor mlad planinec, ki slika svojo prvo pot po sivem gorskem skalovju, tako hoče podati danes tudi Tržaška podružnica »Slov. plan. društva« prvo sliko svojega delovanja. Bilo je dne 25. febr. preteklega leta, ko se je zbralo v nekdanjih prostorih Slov. čitalnice lepo število prijateljev planinstva in prirode, da postavijo prvi temelj novi postojanki,

novi planinski hčerki, Tržaški podružnici »Slov. plan. društva«. Razpravljalo se je o tej prelepi ideji, sestavila nato potrebna pravila in se odposlala v potrdilo oblastvu. Z odlokom c. kr. namestništvenga predsedstva z dne 30. marca l. 1904., št. 1090, je bila podružnica potrjena brez ugovora. Veselih src smo se zbrali zopet dne 7. maja v Slov. čitalnici, da temelj, ki smo si ga postavili na ustanovnem shodu, tudi čvrsto pritrdimo, in to z volitvijo odbora. Z dnem 7. maja se je torej pričelo prvo podružnično delovanje. Je li bila ta podružnica potrebna, naj svedoči število udov, ki je naraslo do konca leta na 103, a upamo, da se ne le podvoji, temuč tudi potroji. Saj imajo tudi naša Tržaška okolica, sivi Kras in kršna Istra nebroj prirodnih divot, ki so bile dosedaj še marsikomu neznane. In da postanejo znane in dostopne, to je naloga naše planinske postojanke.

Prvo delo odborovo je bilo, da je zaznamenovalo razna pota in jih označilo s slovenskimi napisi. Odbor pa tudi ni zabil svojih članov, priredil jim je mnogo večjih in manjših izletov. Prvič je poletela podružnica dne 22. in 23. maja na Nanos. Tu nas je pozdravila vrla posestrima Ajdovsko-Vipavska podružnica in le prekmalu je minil veseli sestanek. Dne 5. junija se je vršil celodnevni izlet na Veliko Gradišče in potem v Lokev. Udeležba je bila mnogobrojna in sprejem v prijazni Lokvi prisrčen. Tretji izlet je bil dne 19. junija iz Rodika na Artviže in odtod v Zavrhek. Obnesel se je tudi v občno zadovoljstvo. Dne 9. in 10. julija pa je napravila podružnica na povabilo posestrime Ajdovsko-Vipavske podružnice izlet na Čaven in Kucelj. Zbrali smo se v lepem številu vrhu mogočnega Čavna, odkoder se je razlegala tisti dan navdušeno pesem slovenskih planincev. Zabiti ne smemo tudi prekrasnega sprejema, ki nam ga je priredila naša planinska sestra, in tudi ne pozdravov, s katerimi nas je nebrojno občinstvo navdušeno sprejelo pri dohodu. Jeseni je priredila podružnica svojim članom še dva izleta, in sicer dne 16. nov. na Sveto goro pri Gorici in dne 13. decembra na Tinjan in v Dekane. Tudi ta dva sta se izvršila častno. Da se pa naša turistika ni gojila le po tukajšnjih izletih, naj navedem nekaj orjakov naših snežnih planin, ki so jih posetili naši tržaški planinci. Pred vsem očaka naših planin, ponosni Triglav, je obiskalo dne 15. in 16. avgusta lepo število naših tržaških planincev. Izmed drugih visokih gora so bile še sledeče zaželjeni cilj naših vrlih članov: Mangart, Stenar, Stol, Črna prst, Konjščica, Tolstec, Golica, Grintavec, Babji zob, Kokrsko sedlo, Kamniško sedlo, Dobrač, Divji lovec, Velebit itd. A pot je peljala nekatere tudi izven domovine in povzpeli so se na skalne Dolomite ter na tirolske in solnograške planine.

Te ture pričajo, da se je naše planinstvo gojilo v pravem pomenu besede.

Odbor pa je bil zastopan tudi pri obeh letošnjih planinskih slavnostih Slov. pl. dr., in to pri otvoritvi Aljaževega doma v Vratih in pri otvoritvi Kadičnikove kočice na Golici.

A delokrog naše podružnice se ni raztezal le na gorska pota, na izlete itd., ampak tudi na druge prirodne krasote, in to so krasne podzemeljske jame. Ko se je začul glas, da preti prelepi »Divaški vilenici« nevarnost, da pride v tuje roke, je storil odbor brzo vse potrebno, in srečno se je izvršila stvar. Po daljšem pogajanju je prešla ta krasna jama v oskrbo in gospodarstvo naše podružnice, ki je postavila s tem prvo podzemeljsko jamo v delokrog Slov. plan. društva. Poskrbelo se je, da bode jama v vsakem

oziru primerno urejena in opravljena. Pred kratkim se je raznesla tudi vest o neki novi orjaški podzemeljski jami, o »Dimnicah« v Slivjah. Tudi tu je storila podružnica brzo vse potrebne korake in upamo, da se stvar srečno dovrši. Jama, ki smo jo pred kratkim obiskali, nadkriljuje vse podobne in se ta tajni podzemeljski dom ne da primerjati drugim.

Tako je končala podružnica prvo leto, ki je pa štelo letos le 9 mesecev delovanja. Za vse to delovanje je imel odbor 21 sej ter večje število sestankov in pogovorov tudi izven Trsta radi rešitve raznih društvenih zadev.

Naposled ne smemo zabiti še onih, ki so nam bili vsekdar, kadar je bilo treba, pri našem delu v pomoč. To so gg.: Josip Benkovič, župnik na Gročani, Rajko Justin, nadučitelj v Vremah, Ivan Obersnel, načelnik gospodarskega sveta v Divači, J. Klemenčič s svojo gospo soprogo v Dekanah in glede nove jame v Slivjah posebno g. Ceh, učitelj - voditelj v Slivjah. Bodi jim srčna zahvala na vseh ter vsega Slov. plan. društva! Posebno je omeniti še slavno uredništvo »Edinosti«, ki nam je vedno drage volje sprejemalo vsa naša poročila in s tem pripomoglo k toli lepemu uspehu. Iskrena zahvala bodi pa izrečena tudi naši tržaški Slov. čitalnici, ki nam je drage volje prepuščala svoje prostore v sestanke!

Končujemo poročilo z željo, da bi se združevali v Tržaški podružnici vedno v častnem, mnogobrojnem številu in delovali vzajemno, da vzraste ta naša postojanka v mogočen branik naše lepe domovine.

Podružnica je imela 1904. l. 609 K dohodkov in 702 K 99 h stroškov. Dohodki so bili: članarina in vpisnina 559 K, izkupila 50 K, stroški pa: za upravo 113 K 13 h, za pota in napise 156 K 97 h, za Divaško vilenico 421 K 98 h, za razne reči 10 K 91 h.

Češke podružnice občni zbor za l. 1904. je bil dne 23. t. m. v Pragi. Poročilo o nje delovanju priobčimo prihodnjič.

Soška podružnica v Tolminu napreduje kaj čvrsto. Poleg starih članov je pridobila letos že 70 novih. Nadejati se pa je, da se to število še podvoji, ako se odzovejo njenemu vabilu za pristop vsi domoljubi. Osrednji odbor želi prav srčno, da se ta važna podružnica kar najmočnejše podkrepi, da bo mogla uspešno izvrševati svojo lepo nalogo na Goriškem.

Šaleška podružnica. Ker je potrdilo c. kr. namestništvo v Gradcu pravila te podružnice šele v drugi polovici l. 1904., ko je bil najugodnejši čas za hribolastvo že skoraj minil, je podružnični odbor sklenil, da začne redno svoje delovanje s tekočim letom. V odboru so gg.: Ivan Koropec, učitelj, kot načelnik, — Ivan Lukman, učitelj, kot tajnik, — Vinko Kolšek, c. kr. notar, kot blagajnik — in dr. Fran Mayer, odvetnik, kot odbornik.

Podravska podružnica si je pridobila od g. M. Kapuna (Žigerta) servitutno pravico glade stavbe razglednega stopa na Žigertovem vrhu. Ta pravica je veljavna za vse čase in se vknjiži v zemljiško knjigo. O g. Kapunu se je govorilo, da ne bo več dovolil staviti novega stolpa na željo nemčurjev, a zdaj je jasno pokazal, da je značajan slovenski pohorski kmet. Čast mu! — Ker zgradimo nov stolp gotovo še letos, prosimo vse prijatelje gmotne pomoči! Mnogo gg. članov še ni poravnalo članarine za l. 1904.; prosimo jih, naj se takoj odzovejo svoji dolžnosti. Ako kdo ne misli biti več član, naj takoj zdaj javi načelnikstvu svoj izstop, da si prihrani odbor nepotrebnih pisarij in da se napravi red.

Koča na Javorniku. Odbor Idrijske podružnice je imel dne 10. jan. in 20. febr. seji, pri kateri se je temeljito bavil z gradbo planinske kočice na

Javorniku pri Črnem vrhu. Pri prvi seji je predložil načelnik odboru načrt koč in pa proračun stroškov. Načrt je napravil g. Ivan Felc, stavbinski mojster v Črnem vrhu. Za vzorec je vzel načrt Orožnove koč na Črni prsti. Koča na Javorniku bo imela dva prostora, vežo in glavno sobo. Veža bo 1·7 m dolga, 4·3 m široka, 2·2 m visoka; v njej je odločen prostor za ognjišče. Glavna soba bo merila po dolgem 6·2 m, po širokem pa 4·3 m in bo tudi 2·2 m visoka. V njej se postavi več žimnic za ležišče hribolazcem. Glavna soba bo imela tri okna, veža pa dve. Za ležišče bo služilo tud 1·5 m visoko podstrešje. Stala bo pa koča tik pod vrhom, na majhni, proti vetrovom jako dobro zavarovani ravninici. Radi varnosti bo z železnimi vezmi pričvrščena na kamenit podstavek. Od koč je 20 minut do kmeta Medveda, kjer so doslej ostajali popotniki; prav toliko je tudi do studenca, ki izvira na vzhodnem pobočju Javornika in ima prav mrzlo in okusno vodo. Pri prvi seji se je sprejel opisani načrt z neznatnimi izpremembami in dostavki; s proračunom se pa tedaj odbor ni natančneje pečal, ker ni bila še vanj postavljena točka glede zidarskih del. Popo'n proračun je dobil odbor v roke šele sredi februarja in ga preresetaval pri svoji drugi seji dne 20. t. m. Proračun je sestavljen takole: zidarska dela 300 K, obtesani les 159 K 30 h, deske 276 K 90 h, mizarsko in tesarsko delo 224 K, les za pod v dveh prostorih in za stopnice 55 K 64 h, razni stroški 101 K 72 h, torej bo stala zgradba koč (brez oprave in raznih prituklin) 1127 K 56 h. Delo je odbor pri zadnji seji definitivno oddal g. Ivanu Lampetu, županu in posestniku v Črnem vrhu, v družbi z g. Ivanom Felcem, stavbinskim mojstrom v Črnem vrhu. Koča se popolnoma zgradi v Črnem vrhu in izdelana prepelje na Javornik. Ako bo vreme ugodno, bo konec maja ali vsaj sredi junija koča že stala na svojem mestu in se bo konec junija ali sredi julija že mogla vršiti nje otvoritev. Ko se dvigne na temenu Javornika nameravana koča, tedaj šele pride ta hrib do zaslužene veljave in do tistega ugleda, ki mu gre kot enemu najzanimivejših in najboljšejših razglednikov naše domovine. Zgradba te koč pomeni mejnik v razvoju turisticke na Notranjskem, ki je bila doslej prava pastorka naših hribolazcev, dasi nudi potniku toliko lepega, zanimivega in nenavadnega. In vsak, komur je naša notranjska stran, nje prid in korist pri srcu, vsak bo gotovo rad žrtvoval majhno vsotico v ta namen, da bo koča na Javorniku izletnikom udobno in prijetno zavetišče. Idrijska podružnica sama pač ne zmore vseh stroškov, ki jih ji provzroči koča na Javorniku.

M. Pirnat.

Dimnice, podzemeljska jama v Slivjah, poldrugo uro od Herpelj, so prišle v roke podružnici Slov. pl. društva v Trstu. Dne 29. jan. t. l. so si ogledali nje odborniki in z njimi tudi odposlanec osrednjega odbora to podzemeljsko čudo. Ker bomo še natančneje poročali o tej jami, omenjamo danes le, da je nje krasota nepopisna, njena razširjenost pa velikanska. Dosedaj je pristop jako težaven; plezati je treba namreč kakih 25 m navpično po vrveni lestvi. Napravil se pa bo rov naravnost v jamo iz bližnje doline in potem bo jama pristopna širšemu občinstvu. Znotraj ne bo dosti dela, ker je z majhnim trudom že sedaj vse lahko pristopno. Kar se pa tiče kapnikov, od stropa visečih ali s tal se dvigajočih, velikanskih stebrov, do 15 m visokih, prostornih dvoran s krasnimi zastori po stenah, prekaša ta jama gotovo vse, kar jih je dosedaj znanih. Tudi bistre vode ne manjka in v njej plavajo raznovrstne živalce, ki jim je solčna svetloba neznana. Ta voda se pa končno izgublja v globoke ponikve in ne ve se še, kje prihaja zopet na dan.

Upamo, da bo požrtvovalnost in ljubezen do naše lepe domovine tolika, da bode v kratkem mogoče otvoriti jamo.

Češko-slovenskega akademičnega krožka prireditve „soirée dausante“ v korist koč v Koritnici dne 21. jan. v Pragi je uspela jako dobro in so češki dnevnikarji kaj laskavo poročali o tem prvem koraku krožkovem v širšo češko javnost, kjer mu je delokrog. Krožek priredi v korist te koč zopet dne 16. marca na otoku Žofinu večer s predavanjem o Dolomitih, ki se bodo razkazovali s projekcijo izvornih fotografij gosp. dr. Jedličke. Po predavanju bode glasbena zabava. — Prispevki za koč v Koritnici naj se blagovoljivo pošiljati češko-slovenskemu akad. krožku Češke poudružnice S. P. D. v Pragi — Kralj. Vinogradi, Puchmajerova ul. 8.

Hausenbichlerjevo koč na Mrzlici je obiskalo lani 111 turistov.

~~~~~

RAZNOTEROSTI.

Umrli je dne 6. t. m. dvorni svétnik dr. Edvard Richter, profesor zemljepisja na graškem vseučilišču. Bil je vnet turist in je v dobi od l. 1883. do 1885. predsedoval Nemškemu in avstrijskemu plan. društvu. Važna sta njegova spisa „Die Erschließung der Ostalpen“ in „Die Gletscher der Ostalpen“.

Plazovi v Vratih, ki drčijo s Triglava in sosednjih strmin, je lahko občudovati ob lepih solnčnih dneh od devetih do ene popoldne nekako od dne 10. marca meseca dalje in še prvo polovico maja. Priti je že zvečer v Mojstrano, tam prenočiti in drugi dan se odpraviti že zgodaj, če je mogoče, do Aljaževega doma. To je nekaj „grozno“ lepega. Kdor le more, naj si privoščiti ta izredni užitek, mali trud se mu obilo poplača. Vzeti je krpelje s seboj, da si jih navežeš, ako tam sneg ne drži.

~~~~~

Podravske podružnice občni zbor se bo vršil po običajnem sporedu dne 12. marca ob poltrem popoldne v gostilni g. J. Muleja v Rušah. Ako ne bode o tem času potrebnega števila članov navzočnih, se bo vršilo zborovanje eno uro pozneje pri vsakem številu udeležencev. Ker se bo tudi razpravljalo in sklepalo o stavbi in načrtu novega Žigertovega stolpa, je želeti mnogobrojne udeležbe. Odbor.

~~~~~

DIVAŠKA VILENICA.

Tržaška podružnica namerava prirediti sredi maja poseben vlak ob otvoritvi Divaške vilenice ter naznanja slavnemu občinstvu, da so dohod in notranji poti temeljito popravljani, tako da je pristopna tudi otrokom.